

O analiză a practicilor educaționale
asupra gândirii critice în
instituțiile europene de învățământ
superior.

Rezumat

DATE TEHNICE ȘI DE CATALOGARE

Data publicării

Ianuarie 2018

Recomandarea de catalogare

O analiză a practicilor educaționale asupra gândirii critice în instituțiile europene de învățământ superior (eng. orig. A European review on critical thinking educational practices in higher education institutions / coord. CRITHINKEDU project Caroline Dominguez. - Vila Real: UTAD, 2018)

ISBN: 978-989-704-256-0

1. Pensamento crítico--Competências--Séc. 21 / 2. Educação--Ensino superior--Pensamento crítico--Séc. 21

CDU 378.025"20"

165.19"20"

Finanțare

Această publicație face parte din proiectul 'Gândirea critică în curricula din învățământul superior european - Critical Thinking Across the European Higher Education Curricula - CRITHINKEDU', număr de grant 2016-1-PT01-KA203-022808, finanțat de Comisia Europeană/EACEA, printr-un grant ERASMUS+ .

Disclaimer

Conținutul acestui material este responsabilitatea autorilor și nu reflectă în mod necesar viziunea Comisiei Europene, care nu este responsabilă pentru ideile susținute de prezenta publicație.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AUTHORS

Bucharest University of Economic Studies (ASE Bucuresti), Romania

DANIELA DUMITRU, PhD, Associate Professor, Department for Teacher Training

DRAGOS BIGU, PhD, Senior Lecturer, Department of Philosophy and Human Sciences

Catholic University of Leuven (KU Leuven), Belgium

JAN ELEN, PhD, Full Professor, Centre for Instructional Psychology and Educational Sciences

LAI JIANG, PhD, Postdoc, Centre for Instructional Psychology and Educational Sciences

Modern Didactics Centre (MDC), Lithuania

ASTA RAILIENĖ, PhD, Trainer and Researcher of the MDC, Associate Professor at Mykolas Romeris University, Institute of Education and Social Work

DAIVA PENKAUSKIENĖ, PhD, Director of the MDC, Lecturer at Mykolas Romeris University, Institute of Education and Social Work

Technological Educational Institute of Thessaly (TEI of Thessaly), Greece

IOANNA V. PAPATHANASIOU, PhD, Assistant Professor, Nursing Department

KONSTANTINOS TSARAS, PhD, Assistant Professor, Nursing Department

EVANGELOS C. FRADELLOS, PhD, Scientific and Research Collaborator, Nursing Department

University College Dublin (UCD), Ireland

AOIFE AHERN, PhD, Associate Professor, School of Civil Engineering

CIARAN McNALLY, PhD, Assistant Professor, School of Civil Engineering

JOHN O'SULLIVAN, PhD, Assistant Professor, School of Civil Engineering

University College Leuven-Limburg (UCLL), Belgium

AN VERBURGH, PhD, Educational Quality Assurance Officer and Educational Specialist

University of Economics, Prague (VŠE), Czech Republic

EVA JAROŠOVÁ, PhD, Associate Professor, Department of Managerial Psychology and Sociology

HANA LORENCOVÁ, PhD, Assistant Professor, Department of Managerial Psychology and Sociology

University of Roma Tre (UNIROMA3), Italy

ANTONELLA POCE, PhD, Associate Professor, Department of Education

FRANCESCO AGRUSTI, PhD, Full-time Researcher, Department of Education

MARIA ROSARIA RE, Research Fellow, Department of Education

University of Santiago de Compostela (USC), Spain

BLANCA PUIG, PhD, Assistant Professor, Faculty of Education Sciences

PALOMA BLANCO, PhD, Assistant Professor, Faculty of Education Sciences

INÉS MOSQUERA, Research Fellow, Faculty of Education Sciences

BEATRIZ CRUJEIRAS-PÉREZ, PhD, Assistant Professor, Faculty of Education Sciences

University of Trás-os-Montes and Alto Douro (UTAD), Portugal

CAROLINE DOMINGUEZ, PhD, Assistant Professor, Engineering Department,
LabCIDTFF - Centre of Didactics and Technology in Education of Trainers

GONÇALO CRUZ, Research Fellow, Engineering Department

HELENA SANTOS SILVA, PhD, Associate Professor, Department of Education and
Psychology, Centre for Research and Intervention in Education

MARIA DA FELICIDADE MORAIS, PhD, Assistant Professor, Department of Letters, Arts
and Communication

MARIA M. NASCIMENTO, PhD, Assistant Professor, Mathematics Department,
LabCIDTFF - Centre of Didactics and Technology in Education of Trainers

RITA PAYAN-CARREIRA, PhD, Assistant Professor, Zootechnics Department, CECAV
- Animal and Veterinary Research Centre

University of Western Macedonia (UOWM), Greece

CATHERINE DIMITRIADOU, PhD, Full Professor, Department of Primary Education,
Faculty of Education

DIMITRIS PNEVMATIKOS, PhD, Full Professor, Department of Primary Education,
Faculty of Education

SOFIA AVGITIDOU, PhD, Full Professor, Department of Early Childhood Education,
Faculty of Education

GEORGE PALAIGEORGIOU, PhD, Lecturer, Department of Primary Education, Faculty
of Education

Rezumat / Sinteza și constatări principale

În sfera proiectului CRITHINKEDU, acest raport se adresează profesorilor universitari, echipelor de sprijin pedagogic și conducătorilor instituționali, oferind o înțelegere generală asupra adoptării Gândirii Critice de către Instituțiile Europene de Învățământ Superior, luând în considerare ambele studii de intervenție despre curentele educaționale raportate în literatură și practica educațională a profesorilor. Adoptând o metodă de cercetare mixtă au fost revizuite 46 de lucrări literare și au fost realizate 53 de interviuri cu profesori universitari din 9 țări europene. Analiza a comprimat atât studii cât și interviuri cu profesori din 4 domenii profesionale, și anume Științe Biomedicale, STEM (Științe, Tehnologie, Inginerie și Matematică), Științe Sociale și Umanioare.

Acest raport aduce o mai bună înțelegere a felului în care instituțiile europene de învățământ superior dezvoltă gândirea critică (GC).

Constatările principale sunt aliniate cu examinarea anterioară (Abrami et al., 2008; Behar-Horenstein & Niu, 2011; Tiruneh, Verburch & Elen, 2014; Abrami et al., 2015):

- 1. Cercetarea pe Educația GC este un domeniu în creștere în ansamblul European al învățământului superior.** Există un interes în creștere al modului în care strategiile de învățare pot influența dezvoltarea GC, desi cu dovezi limitate prin care caracteristicile strategiilor de învățare și mediul de învățare sprijină mai bine dezvoltarea studenților GC;
- 2. Dispozițiile GC sunt subevaluate de profesorii EHE.** Studiile de intervenție ale GC și practicile educaționale se axează în principal pe dezvoltarea competențelor GC ale studenților și pot neglija valoarea dispozițiilor GC și importanța practicii considerabile, a efortului și a intervențiilor pe termen lung;
- 3. Instruirea GC în subiectul cursurilor este cea mai utilizată abordare de către profesorii universitari.** Studiile și aplicațiile au tendința de a se baza mai mult pe o abordare a GC captivantă (Ennis, 1997), în care principiile GC nu sunt menționate în mod explicit studenților, presupunând că odată cu angajarea instruirii subiectului, se vor dobândi și competențele. Cu toate acestea, dezvoltarea identificării clare și definirea competențelor GC sunt elemente critice ale efectului intervențiilor GC, pentru a fi recunoscute de studenți și predate direct de instructori;
- 4. Metodologii de învățare active, perfecționarea profesorilor și sprijinul studenților sunt esențiale / fundamentale pentru dezvoltarea GC.** Prelegerea – Dezbateri și Învățarea bazată pe probleme sunt cele mai folosite strategii raportate atât în literatură cât și de profesori, fapt ce sugerează că implicarea studenților în învățarea aplicată pe metodologii, lucru care se pare că ajută la atingerea unor îmbunătățiri în dezvoltarea GC. Mai mult decât atât, folosirea situațiilor reale și a scenariilor legate de locul de muncă sunt cel mai des folosite ca metodă de predare și proces de învățare. Aici, dovezile arată că

nu numai materialele GC au un impact mare asupra studenților, dar și perfecționarea profesorilor este de asemenea crucială pentru dezvoltarea efectivă a GC;

5. Profesorii universitari întâmpină dificultăți în evaluarea / stabilirea dezvoltării GC a studenților. Atât literatura cât și profesorii au găsit câteva dificultăți referitoare la stabilirea progresului studenților pe GC. În special, majoritatea studiilor și aplicațiilor au prezentat metode calitative de evaluare, bazate mai ales pe percepțiile studenților și ale profesorilor și câteva teste formale de GC, cursuri și studii de cercetare de natură experimentală / cvasi-experimentală – în care mărimea efectului intervențiilor era măsurată. Înafara de asta, este clar că cercetătorii și profesorii au limitări critice în evaluarea permanenței studenților GC (capacitatea competențelor GC și a dispozițiilor studenților de a rămâne activi după intervenție) și generalizarea studenților (abilitatea de a aplica competențe și dispoziții GC în alte contexte, cum ar fi piața muncii a vieții de zi cu zi). De asemenea, diferite dificultăți au fost detectate la nivel pedagogic, metodologic și organizațional. Acestea subliniază rolul important al EHEI în furnizarea unei stabilități structurii adecvate și politici pentru cultivarea profesorilor și a studenților în domeniul învățării active și al dezvoltării GC.

Sunt schițate câteva implicații practice pe trei nivele: organizațional, programă și cursuri. Principalul rezultat și noutatea prezentului raport, prin comparație cu prima producție intelectuală CRITHINKEDU' - "O colecție europeană a secolului XXI pentru abilități și dispoziții de gândire critică necesare în diferite domenii profesionale" (CRITHINKEDU_O1, 2018) – și această raportare o constituie o propunere preliminară de instruire în calitate pe domeniul educației GC în instituțiile de învățământul superior. În centrul propunerii se află asigurarea calității în relație cu învățarea și predarea GC în învățământul superior, incluzând procesul de formare, concepere și livrare a instrucțiunilor GC (și asociații relevante ale cercetării). Asta nu exclude existentul proces instituțional, care asigură și îmbunătățește calitatea predării, a învățării și a cercetării activităților, ci mai degrabă se constituie într-o cale specifică și complementară care să asigure un mediu de învățare a GC în care conținutul programelor, oportunitățile de învățare și facilitățile sunt potrivite acestui scop.

Anumite probleme au fost întâmpinate în timpul realizării acestei cercetări, legate de metodologia de cercetare (de ex. Cuvinte cheie folosite pentru selectarea lucrărilor), eșantionul de cercetare (de ex. Experiența profesorilor sau experiența instruirii în GC) sau chiar procedura de analizare a datelor (de ex. Barierele lingvistice întâmpinate în procesul de traducere a datelor). Cu toate acestea, după depășirea acestor dificultăți, raportul face lumină asupra intervenției educaționale curente și antrenează adoptarea competențelor și dispozițiilor GC studenților EHE, despre bariere și despre ce este la ora actuală important să ne îndreptăm atenția pentru a îmbunătăți educația GC.